

92. KÁROLYI MIHÁLY MIKES GYÖRGYHÖZ

(London, 1945. június 22.)

Kedves Mikes,

Most néztem csak át a Bulletint, és megdöbbenéssel konstatáltam, hogy Pető adományát nem nyugtázták, annak ellenére, hogy Havas a Maga által beküldött lapanyagba beírta a szöveget, és dacára annak, hogy mind az Elnökné, mind Havas ennek kinyomtatását a leghatározottabban kérték. Ez az eset ismételt bizonyítéka annak, hogy Ön határozott instrukcióimat nem vette figyelembe, és valószínűleg egyedül a Londoni Magyar Klub és Révai utasításait fogadja el.

Kérem adja meg ennek a mulasztásnak írásbeli magyarázatát.
Tisztelettel

PIL 704. f. 129. ó. e. (másodpéldány)

93. KÁROLYI MIHÁLY ISMERETLENHEZ

(London, 1945. június 23.)

Dear Sir,

I regret to inform you that I cannot yet obtain information's from people living in Hungary. The only source of information's are the Budapest newspapers in which we can only trace the names of those who in some capacity are taking part in the public life (artists, politicians, economists, etc.).

It is likely that in the near future the postal communication will be restored.
Yours truly

PIL 704. f. 129. ó. e. (másodpéldány)

*

Tisztelt Uram,

Sajnálattal kell közölnöm Önnel, hogy még nem tudok információt szerezni azokról, akik Magyarországon élnek. Egyetlen információs forrásom a budapesti napilapok, melyekben csak azok neveit találhatjuk, akik valamilyen minőségben a közélet szereplői (művészek, politikusok, közgazdászok stb.).

A közeljövőben bizonyára helyreállítják a postaforgalmat.

94. MIKES GYÖRGY KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(London, 1945. június 25.)

Igen tisztelt, kedves Elnök Úr!

Nagy meglepetéssel olvastam Elnök Úr levelét és vettem tudomásul, hogy ez a Pető-féle kísérlet még nem halt meg teljesen. Elnök Úr kívánságához képest készséggel adom eljárásom írásbeli magyarázatát, de nem „mulasztásomat”, mert semmiféle mulasztást nem követtem el.

Tökéletesen igaz, hogy Havas a lapanyagba beírta a szöveget, sőt ha jól emlékszem, azt még magam írtam be. Én ugyanis készséggel közöltem volna a hírt – nekem nem-

csak mindegy volt, hogy a hír megjelenik-e, de örültem volna, ha megjelenik, és így teljesíthetem Elnök Úr kérését, de a Sajtóbizottság ebbe nem egyezett bele. Az is igaz, hogy Elnök Úr a hír közlésére megkért, és megkért erre Havas is, de Elnök Úr bizonyára egyetért abban, hogy az ember nemcsak a legtiszteltebb politikai vezér utasítását vagy baráti kérését kell hogy teljesítse, hanem úgy kell eljárnia, hogy legjobb meggyőződése szerint elmondhassa, hogy kötelességét teljesítette.

Az eset röviden ez volt:

Benyújtottam a lapanyagot előbb Elnök Úrnak, azután a Sajtóbizottságnak. Ez utóbbi kifogásolta a Pető-hírt, ezt a tényt április 23-án levélben közöltem Elnök Úrral.¹ Elnök Úr április 25-én felhívott telefonon, és azt mondta, hogy „követelem, hogy a hírt tegye be a lapba, akármit is határozott a Sajtóbizottság”. Erre azt feleltem, hogy úgy érzem, ezt nem tehetem meg. Elnök Úr erre szóról szóra a következőket mondotta: „majd elintézem ma délután a maga dolgát”. Április 25-én – abban a hiszemben, hogy csak későn tudok elmenni az aznapi, utolsó Tanácsülésre – levelet írtam Elnök úrnak és közöltem, hogy én a Sajtóbizottság határozatát önkényesen nem változtathatom meg, de ha Elnök Úr a tanácsülésen utasítat engem, hogy a hírt tegyem be a „Bulletin”-ba, örömmel beleteszem. Elnök Úr az ügyet a tanácsülésen nem hozta szóba, de az ülés előtt közölték velem, hogy az Elnöknek majd elintézi Richterrel,² hogy vonja vissza ellenzését. Örömmel kijelentettem, hogy ha Richter visszavonja ellenzését, akkor is [sic!] közlöm a hírt. Az Elnöknek beszélt Richterrel, aki nem volt hajlandó megváltoztatni álláspontját, és azt hittem, hogy a megállapodás értelmében Elnök Úr is elintéztetnek tartja a kérdést, amelynek elintézési módját éppen Elnök Úr választotta ki, és éppen Elnök Úr tartózkodott az ügy szóvátételétől.

Én nem fogadom el egyedül a Londoni Magyar Klub vagy Révai utasításait. Révainak semmi köze sem volt ehhez az ügyhöz. Én csak a Tanács alapszabályai szellemében teljesítettem azt a kötelezettségemet, amelyre éppen Elnök Úr figyelmeztetett néhány ülésel azelőtt, amikor is megfogadtam, hogy Elnök Úr beleegyezése és a Tanács tudta nélkül nyilvános nyilatkozatot nem közlök. Egyébként éppen az Elnöknek volt az, aki a leg súlyosabb elítélő hangon nyilatkozott Pető úrról, úgyhogy külön meglepett, miért ragaszkodnak ahhoz, hogy nyilvánosan megdicsérjük egy ilyen egyén jótékony tevékenységét.

Én Elnök Urat minden fontos és komoly ügyben követtem; a „Bulletin” utolsó száma majdnem Elnök Úr személyes lapja lett; számtalan cikkben és beszédben (legutóbb a HARC május 15-iki számában) nyilatkoztam a legnagyobb tisztelettel és szeretettel Elnök Úr tevékenységéről és személyéről. Sajnálom, ha Elnök Úr nem általános magatartásom, hanem e lényegtelen, minden politikát nélkülöző ügyben tanúsított eljárásom alapján ítélne meg – különösen azért, mert fenn kell tartanom, hogy eljárásom nemcsak teljesen alkotmányos és korrekt volt, de éppen az Elnök Úrral kötött megállapodás szellemében is történt.³

Tisztelettel őszinte híve:

PIL 704. f. 81. ó. e. (eredeti)

¹ L. e kötet 43. sz. levelét.

² Richter Mihály szlovákiai kommunista párttitkár, a háború alatt a londoni magyar kommunista csoport egyik vezetője.

³ Mikes levelén kézírással olvasható Károlyi reflexiója vagy talán választervezete. Ennek lényege: Mikes beszélt meg Richterrel, hogy valaki mondjon nemet. Csak mosolyogni lehet azon, ahogy önképzőkört játszanak a 2500 londoni magyar képviseletében, és így piszkálódnak bizonyos körök az ő lejárására.